J. L. Badal

Il·lustracions de Jordi Lafebre

laGalera

Al Pau i la Laia.
A tots els Jan Plata del món.
A l'«Estrella del Mar».

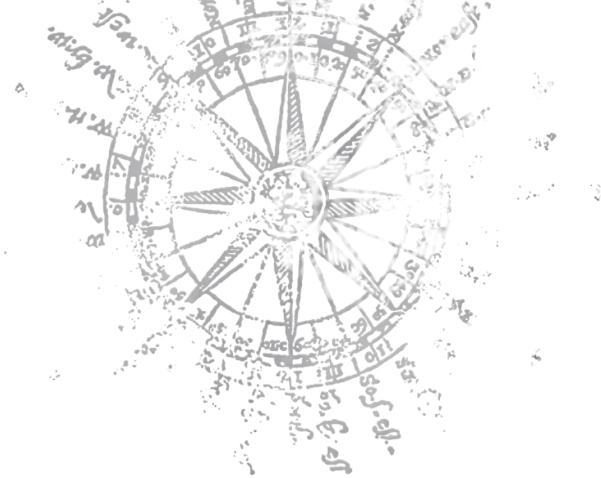

Primera edició: març del 2016

Disseny de la coberta: Book & Look
Disseny de l'interior i maquetació: Book & Look
Imatge de les guardes: Fotomuntatge de J. Lafebre
Edició: David Monserrat
Direcció editorial: Iolanda Batallé Prats

© Josep Lluís Badal, 2016, del text
© Jordi Lafebre, 2016, de les il·lustracions
© La Galera, SAU Editorial, 2016, de l'edició en llengua catalana

La Galera, SAU Editorial
Josep Pla, 95 — 08019 Barcelona
www.lagaleraeditorial.com / lagalera@lagaleraeditorial.com
facebook.com/editoriallagalera
twitter.com/editorialgalera

Imprès a Egedsa
Roís de Corella, 16. 08205 Sabadell

Dipòsit legal: B-251-2016
Imprès a la UE

ISBN: 978-84-246-5683-6

Qualsevol mena de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra resta rigorosament prohibida i estarà sotmesa a les sancions establertes per la llei. L'editor faculta el CEDRO (Centre Espanyol de Drets Reprogràfics, www.cedro.org) perquè n'autoritzi la fotocòpia o l'escaneig d'algun fragment a les persones que hi estiguin interessades.

Resum del *Jan Plata V*...

Barbanegra ha sortit de l'infern. En realitat és la filla de Barbanegra, Ànikra, que, encara que nascuda innocent, ha heretat la maledicció del seu pare. La maledicció i la banya que el pare va tallar a l'unicorn, l'amic d'Ànikra. Ara ha reclutat, a bord del *Venganza*, una tripulació de dones terribles: Madam Bombai, Bya, Stix, Tinith, Sopheia..., a la qual s'han ajuntat Leontinne, l'autòmata que fabricava Leonardo, i Atalanta, que ho fa per ajudar Tros de Sabre i els seus amics. Per la seva banda, el Jan té somnis d'Ariadna i la seva mare, que són, amb Janina, al Jardí dels Dorments, enterrades fins als genolls. Per provar de rescatar-les, baixarà a l'infern per la porta que hi ha a l'Illa dels Presoners. Encara que, per fer-ho, ha de convertir-se en un traïdor, i per això permet que Barbanegra, en un atac, destrossi l'Ahabba. Serà Carmina qui, en una abraçada que durarà tres dies, pel mar, l'ajudarà en la seva solitud. L'Ahabba, per la seva banda, estava tan millorada que havia portat els tripulants de l'*Estrella del Mar* a veure la lluna de prop. I

és en aquest viatge que Àuton els explica la seva història. Ell era un dels Tres Senyors del Mar, però va abandonar els seus poders a canvi de salvar la vida d'un nen, Àuton, del qual té ara l'aspecte. A l'infern el Jan ha de lluitar contra si mateix i rebrà diverses informacions importants. Per destruir Kirtimukha caldrà una Pedra Lunar, el sabre de Serapió, un cor disposat a sacrificar-se pel seu amor o el Gran Bebè, que ningú no sap qui és. A la taverna Paradissus, on hi ha molts canvis, Big Sam rescata l'Oliver, que s'assembla tant a ell (només que és pèl-roig), que tothom comença a considerar-los pare i fill. Aviat Oliver és anomenat Petit Sam... Al final del *Jan Plata V*, Big Sam demana al Jan que s'encarregui de la preparació de l'Oliver. A la taverna, el Jan també aprendrà com anar al Jardí dels Dorments: «Per l'esquerra dels teus somnis.» Com es fa? La batalla contra Barbanegra és inevitable. Quan arriba, és cruel, brutal, sagnant. Apareix Posidó, amb el sabre de Serapió. Barbanegra traeix tothom, està a punt de tallar la mà al Jan. Quan Barbanegra està a punt de matar el Jan amb la banya de l'unicorn, Àuton s'hi interposa i la rep al pit. Està mort? No. Ell, el Tercer Senyor del Mar, era l'unicorn. Aquell a qui Barbanegra va tallar la banya. Ara es transforma en l'animal meravellós, i recupera els seus poders. Agafa el sabre de Serapió i se l'endú, cavalcant mar enllà. Tros de Sabre fereix Barbanegra, que fuig. Kirtimukha apareix a l'horitzó, com un arbre gegantesc i negre, amb un gran ull al mig. «Acabarà algun dia, aquest somni?», es pregunta el Jan.

CAPÍTOL I

El silenci del mar. Davant l'esquelet de Big Sam

Ara sabem que hi ha persones que trien el dia i l'hora de la seva pròpia mort. Aquesta és la història del Jan Plata, l'home que va aprendre que, cada vegada que surt el sol, el món sorprèn amb una nova meravella; o amb un meravellós infern.

El vell caminava lentíssimament per la platja. Les seves cames havien estat extraordinàriament fortes, anys enrere. Podien saltar d'un masteler a l'altre i encara els sobrava temps per fer una tombarella. Què se n'havia fet, d'aquella agilitat? Els seus braços, tremolosos com fulles de canya, havien empunyat armes increïbles, havien lluitat ferotges –contra Barbanegra, per exemple–, havien abraçat tendrament Rosmarina... Els seus ulls, que havien contemplat tantes batalles, tant d'amor i tanta llibertat, ara gairebé no distingien una onada de l'altra. La seva boca havia rigut, parlat i besat tant!

Però ara tenia cent tres anys i només sabia evocar dies i sols perduts.

El sol es ponia, com un rovell d'ou bullit durant tot el dia que ja hagués donat tota la substància que podia donar de si. El vell caminava cap als esculls com si tingués tot el temps del món. I en tenia tan poc!

Tres gavines el sobrevolaven. Una d'elles va xisclar el seu nom: «Jan!».

Era el Jan. Jan Plata, un ancià de cent tres anys, ric de records i pobre d'amics.

Què se n'havia fet, de tots ells?

Mig cec, l'home alçava el cap al cel. Li semblava que sentia la veu dels seus companys d'aventures:

—Per aquí, Jan! No et perdis! —hauria fet Big Sam.

—Jan, popet, vine aquí ara mateix! Cap als esculls! —riuria Isop.

—Deixeu-lo tranquil, home...!

L'ancià va somriure. La seva memòria era un oceà tèrbol de rostres, sentiments i fets. On era, Tros de Sabre, l'home més agosarat i valent del món? Feia tant de temps, que era mort... La mare, Amina, al Jardí dels Dorments per sempre, amb Janina i Ariadna. Esylth i Atalanta, morts un en braços de l'altre. Leonardo, viatjant pel món, solitari i desesperat com una ànima en pena. I Big Sam... A Big Sam ja el veia, entre els esculls.

Les onades esclataven amb més força entre les roques. El vell Jan tentinejava, de quatre grapes, fent equilibris entre algues, musclos i bassals d'aigua tèbia. El sol, a l'horitzó, desapareixia.

En canvi, la memòria s'il·luminava.

Entre dues grans masses de roca que l'aigua feia llagrimejar, hi havia el que quedava de l'*Estrella del Mar*. La sirena del mascaró de proa i un fragment de quilla que encara sostenia parts del buc.

En un dels taulons, un nom que durant alguns segles havia fet tremolar de por o d'alegria: STELLA MARIS, l'*Estrella del Mar*.

El vell Jan, tremolant sobre la roca nua i amb por de caure a l'aigua, entomava els esquitxos del mar en el rostre com una benedicció.

—Sents l'oceà a la cara? És la vida que et crida, fill meu... —li deia a vegades el pare quan parlaven, a mitja nit, asseguts al bauprès.

L'ancià va apropar la seva mà plena de cicatrius al rostre de la sirena.

—Vella amiga...

La sirena, gairebé un tros de fusta i prou, havia perdut mig pit, un braç i part de la cua. La resta del cos, a causa de la sal, les tempestes i els excrements de les gavines, ja no posseïa la seva antiga bellesa. Però encara somreia. Somreia pacífica i bondadosa, com si només sabés sorprendre's de la bellesa del món.

—Amiga meva... —tremolava el vell Jan—. El primer dia que et vaig veure, a la cala Plata, em vas semblar la cosa més bonica del món.

—Oh, l'*Estrella del Mar* sempre va ser la nau més bella que ha solcat un oceà —va somriure la sirena.

—Sento la teva veu, o és que sóc un vell que ja imagina coses? O potser és que avui se m'han d'obrir les portes a un altre món i s'ha acabat la meva aventura.

Les onades havien afluixat el seu batec, com un cor en el moment d'adormir-se.

—I què importa això, Jan? —somreia eternament el vell

mascaró—. Sempre vas acceptar el teu destí. No és això, el que t'han ensenyat tants anys meravellosos?

El Jan acaronava el rostre de la sirena.

—Sí. Però voldria poder somriure sempre, com tu.

—I no pots?

El vell va apartar la mà i va ajupir el cap.

—Ja saps que no puc.

Va alçar el braç i va assenyalar l'esquelet de Big Sam. Del poc que quedava del pal major, més enllà, en sorgia un fragment molt podrit de masteler. A la punta del pal hi penjava una enorme gàbia. Havia estat d'or, però la brutícia dels anys l'havia ennegrida.

A dins, assegut com un infant, hi havia l'esquelet descomunal de Big Sam. Amb el crani tort en un gest de timidesa, semblava que demanés perdó per la seva mort prematura. Dins aquell crani bondadós hi havia fet niu una família de les papallones anomenades *Blavetta Allegria*, o «Papallona del Mar», uns lepidòpters estranys i atrevits que naixien al mar i que morien immediatament si se'ls allunyava de l'aigua. Aquests animals fulguraven com guspires amb el sol ponent i dibuixaven un somriure en el rostre blanc que havia estat Big Sam. Llavors es posaven, majestuoses en la seva petitesa, sobre aquell front immens i noble que semblava una bola del món rere la qual es pongués el sol.

—Sam —es va estremir el Jan—. Tu no em vols dir res?

La calavera callava, com havia fet els darrers noranta anys.

—Deixa'l descansar, Jan —somreia la sirena—. I perdona't a tu mateix.

Però l'ancià s'entossudia a parlar amb l'esquelet.

—Va ser culpa meva, Big Sam. Vaig pensar que la gàbia de Vinividi era una bona idea, un esquer per a Kirtimukha. Et vaig animar, tu vas voler pujar-hi... Jo t'havia d'haver... L'Oliver...

La calavera se'l mirava, semblava sentir-se en pau. Una de les papallones *Blavetta* se li va posar a l'ull. Va brillar, un instant, com una llàgrima.

La sirena va somriure dolçament.

—Has tingut una vida rica i plena d'encerts, Jan. Has salvat molta gent i has deixat bons records al teu pas. Un dia, algun descendent teu sentirà a parlar de les teves batalles, o les llegirà en un llibre. Llavors, si poguessis veure-ho, sentiries que la teva vida ha tingut sentit. Has tingut una vida bella, jove mariner. Pregunta-ho al mar...

Durant uns segons, la sirena havia parlat amb la veu de la seva mare, Amina.

El Jan va mirar l'horitzó. Els darrers teixits rosats del vespre es confonien amb el blau espès del firmament.

—I tu, mar, què em vols dir? Què m'has estat dient, tots aquests anys?

Però el mar, aquell dia, no va dir res.

Cada cop més calmat, cada cop més hermètic, només tenia un gran silenci per oferir-li.

El Jan va sentir aquesta calma i aquest silenci dins el seu cor com un buit.

—És així, doncs, sirena, com m'acomiado?

El mascaró va somriure una mica més intensament. Es va sentir la seva veu un altre cop.

—Dóna les gràcies, Jan. Has tingut una vida afortunada.

Una papallona *Blavetta* va posar-se a la galta de l'ancià. Volia que somrigués.

—Tens raó, amiga meva. Gràcies, doncs. Gràcies. He tingut una vida meravellosa.

Va sospirar. I va semblar que el mar sencer deixés anar una enorme alenada.

Molt, molt lluny, eren les veus de Big Sam i Leonardo, que el cridaven? També hi havia Ariadna, Janina, els pares... i fins Juanita *Roja*. Tots, tots ells amb l'alegria amb què l'havien cridat tots els matins del món que havien tingut la sort de compartir.

«PLAFFZS!».

—Arra t'hasz de deszperrtarr, nano, o szerrà massza tarrd!

Madame Blavatzsky va bufetejar-lo tres vegades més. «Plafzs, plafzs, plafzs!». Llavors enfonsava el rostre del Jan entre els seus dos pits maternals.

—Amunt, dorrmilega! O dirré a Cherrubino que et llanzsci perr la finezstrra! Vinga, fill meu!

Madame Blavatzsky s'havia pintat l'Óssa Major a la parpella dreta i l'Óssa Menor a l'esquerra. Això li conferia un

aspecte grotesc, perquè semblava que tingués un ull més gros que l'altre.

O potser era que l'ull dret, el que feia servir per mirar el futur, se li havia esglaiat dels fets terribles que s'apropaven.

«Plafzs!», va clavar una altra bufetada. Era important que el Jan es despertés abans de somiar l'instant de la seva mort.

CAPÍTOL II

El futur. Orso. Erupcions

El sol encara es ponia. Les tres gavines s'havien posat a la roca, a pocs metres, i es miraven l'ancià moribund encuriosides. El vell Jan somreia i tancava els ulls. Una papallona *Blavetta* se li va posar a l'orella. Finalment sentia el silenci del mar.

Però Madame Blavatzsky s'entossudia a parlar. Feia explotar a les orelles de tothom la seva estranya barreja d'accents, i de tant en tant deixava escapar una mà dura com la d'un forjador.

—Plafzs! Deszperrta't, mon petit! O acabarràsz com una zsarrdinna en eszcabetxzs, per la marre de totsz elsz déusz!

El Jan va obrir els ulls. Una finestra. I, darrere, el sol que es ponia. Tres gavines llunyanes. Era a la taverna Paradissus.

—El llanço per la finestra, Madame? —Era la veu de Cherubino.

—No caldrrà... Ja obrre elsz ullsz.

Cherubino. El Jan recordava. Es va mirar les mans, joves una altra vegada. Havien vingut a la taverna Paradissus (ara taverna Don Pasquale Rossini) a buscar informació sobre la Pedra Lunar, sobre el Gran Bebè... El món semblava perdut. Rosmarina, Janina i Amina desaparegudes, flotant en el Jardí dels Dorments. Per anar-hi calia dirigir-se «a l'esquerra dels teus somnis». Com es feia? Les llobenes eren cada cop més monstruoses. Els somnis de K. cada cop més voraços. I Kirtimukha havia obert el seu ull. Havia devorat una illa sencera. Devorava vaixells i devorava els míssils i els reactors amb què

els pobres governs l'atacaven. Aviat devoraria països sencers. Potser l'oceà, o el món.

—Madame Blavatzsky!

—Plafzs!

Aquesta havia fet més mal.

—Home, no calia, Madame...

—Te'n devia una, esztimat Jan... —somreia la dona.

El Jan havia dormit al Saló dels Futurs Possibles; Cherubino l'hi havia portat. Potser allí trobaria alguna resposta! Havia somiat el darrer dia de la seva vida.

—He vist Big Sam...

—Ohom! —va estossegar Big Sam, que seia en un racó, sobre un tamboret minúscul, amb l'Oliver als genolls.

—Sam! —El Jan se li va llançar al coll.

—Però Jan! Què et passa? —reia el gran home.

El Jan plorava com una criatura. «Oh, Sam... Va ser culpa meva... T'he vist...».

L'Oliver se li va abraçar. També va arrencar a plorar. Els seus braços curts tenien tanta força que van fer petar les vèrtebres del Jan.

—Però per què plores, tu, petit?

—Hof! —Big Sam arrufava el front—. Té massa gana. Per berenar s'ha menjat un quilo i mig de cireres...

—Tant t'agraden les cireres, Oliveró?

—...amb pinyol i tot! —va acabar Big Sam.

—Oh!

L'Oliver es mirava els dits i inflava les galtes amb sentiment de culpa. O potser era senzillament que tenia mal de panxa.

El Jan es va girar cap a Madame Blavatzsky, que se sentia incòmoda en aquell saló.

—Madame, he vist el futur! No m'ha agradat...

La dona reia només amb mitja boca. L'ull on s'havia pintat l'Óssa Major se li tancava sol.

—Ah, mon petit cherri, no hasz de patirr perr resz. El futurr no esztà eszcrrit. No exziszteixz! Nomész el fasz tu, quan el mirresz...

El Jan no ho entenia.

—I si no el mires?

Madame Blavatzsky inflava la papada i es mirava l'escot. «Oh, em pintarré Orrió i Andròmeda, una consztel·lacció a cada pit!», pensava en veu alta.

—Szi no el mirresz, pitjorr per a tu! Perrquè llavorsz el futurr esz fa igualment, perrò no queda tan bé, perquè el fasz a cszeguesz!

—Llavors...

—Llavrosz no hasz viszt resz de resz, tu, en el teu szomni! Resz de resz! Nomész un, un delsz teusz futurrsz posszibles. El futurr de verritat el fasz tu amb cada desciszió que prensz!

«Plafzs!», estava a punt de sonar de nou una plantofada. Però el Jan ja estava despert del tot i la va esquivar. Cherubino va somriure. «Plafzs!», va rebre ell la cleca.

—I tu de què riusz? Aqueszt noiet ja sz'ha deszperrtat del tot. Szortim d'aquí!

—No li agrada gens, aquest saló —va xiuxiuejar Cherubino a Big Sam—. No li agrada veure el futur. Diu que llavors s'oblida del present.

—És clar! —va fer l'Oliver. I es va quedar amb els ulls molt oberts, per si havia dit alguna inconveniència. Llavors li va agafar un atac de singlot.

—Em sembla que el teu deixeble també vol participar en les converses dels grans...

El Jan va separar els llavis. «El seu deixeble...». Big Sam li havia demanat que entrenés el Petit Sam. Va agafar la mà del nen.

—Va, sortim d'aquí abans que Madame Blavatzsky comenci a renegar en alguna llengua estranya...

De la gran sala de baix, en pujaven unes riallades brutals i contagioses.

—Uaaaarrgh-ha-ha-haaaac...! —feia aquella veu poderosíssima.

—Què és? —va riure el Jan.

—Oh! —va riure també Madame Blavatzsky—. És un savi... És Orso!

A la taverna hi havia hagut canvis. Madame Blavatzsky ja no s'autorecloïa al Saló dels Absents. Passejava lliurement pel que havia estat la seva taverna, amb cara de tristesa i, sovint, amb dues o tres cares de tristesa.

Aquella dona extraordinària es desdoblava en dues o tres Madames Blavatzskys, i anava d'aquí a allà parlant sola, a vegades parlant amb si mateixa, llegint o esperant el futur davant de la finestra. Solia dur una espelma de cera blava a la mà, encesa, i la contemplava com qui espera una trucada important. Si algú li proposava que recuperés la seva taverna, que no li seria gens difícil, se'l mirava amb cara de menyspreu:

—Aqueszta corrt de porcsz ja no ész la meva taverrna...

Don Pasquale Rossini s'havia convertit en un ésser grotesc. Mentre posseís la Pedra dels Avantpassats de Madame Blavatzsky, i mentre ella no denunciés públicament que la Pedra havia estat robada, ell era el propietari legítim de la taverna. Però a la Blavatzsky això ja semblava estar-li bé. A Don Pasquale Rossini, en canvi, li havia passat alguna cosa. Passejava entre el desordre de les taules i la brutícia acumulada com si fos el darrer dels clients. Deia coses sense cap sentit:

—Oh, Jan Plata! —Se'ls havia apropat silenciosament—. Sigueu benvingut, *signore*... Però heu de recordar que no teniu permís per entrar a la taverna Don Pasquale, *signore*. Vostè serà sempre benvingut, *signore*... sí, sí, sí... *signore*!

—Perdoni? —El Jan no sabia cap on mirar. Rossini contorsionava el cos i mirava cap a tot arreu, però mai als ulls del seu interlocutor.

—Oh, no, *signore*! —saltava cap a un costat aquell personatge estrany—. No, no no, *signore*... És vostè, qui m'ha de perdonar a mi! Avui m'he begut una aigua de Vichy!

—I...?

—I ara voldria expulsar-lo de la meva taverna, *signore*, *benvenuto*, *benvenuto*, sí, sí, sí... La casualitat ha fet que vostè i jo tinguem la mateixa cara...

—Rosszini! Prrou! —es va avançar la Blavatzsky.

—Aiiii! —s'esgarrifava don Pasquale. Es va posar tots els dits a la boca i va provar de fer un salt mortal enrere. Va caure per les escales.

—Ai! Ara sí, *signori*, que els hauré de perdonar! Sí, sí, sí! Però abans els prego que em tornin la meva ombra!

—Usz ho exzplicarré, amicsz meusz...

Tros de Sabre s'hi va apropar. El Jan, que encara tenia la meitat dels seus records en el seu somni futur, el va abraçar com si fes dècades que no l'hagués vist. «Oh, pare...».

—Què li passa a aquest ganàpia? —somreia, orgullós, el pare.

A la taverna Paradissus s'hi havia celebrat un altre judici, això és que els va explicar Madame Blavatzsky.

El capità Pasquale Rossini havia volgut fer sentir el seu poder a la taverna. Va estar esperant la seva oportunitat. La provocava així que podia.

Fins que van arribar Orso i Sidhamurti Fuda Dos Santos Chablís. Sidhamurti Fuda era un homenet d'aspecte malaltís que en realitat es deia Joan i prou, però que havia decidit que, per ser molt savi, calia tenir un nom molt llarg. Assegurava que se sabia de memòria el *Gran Llibre de la Saviesa*

que duia sempre sota el braç i que citava contínuament, i que practicava la meditació durant cinc hores al dia, el ioga durant cinc més, tai-txi durant unes altres cinc, la lectura de textos sagrats durant cinc més i la contemplació de la natura mentre practicava la respiració que ell anomenava «cranial» (pretenia que se li eixamplava i se li contreia el crani amb cada inspiració i cada expiració) durant cinc més. Si llavors se li recordava que tantes hores sumaven vint-i-cinc, i que s'havia oblidat de les hores dels àpats, de dormir i d'anar al lavabo, somreia amb mitja boca. Llavors, sense separar les dents (es tractava d'una tècnica de respiració «energeticocòsmica» que havia après en un curset a Andorra, però encara no la dominava del tot i li produïa gasos), deia:

—Éz que quan arribez a la zavieza zuprema ja no nezezitez ni menjar ni dormir. Ni fer gazoz! Ja ho entendreu algun dia! Com diu el *Llibre de la Zavieza* —i aquí assenyalava amb el dit índex el gros volum que l'acompanyava—: «Mentre l'ignorant ez preocupa de menjar bunyoletz de bacallà amb zalza de ravenetz picantz, el meztre contempla la belleza univerzal». Hauríeu de practicar la meditació, amicz meuz! I tu... —llavors assenyalava algú dels que l'escoltaven amb la boca oberta—, tu hauriez de fer dieta vegetariana! Noto que tenz el fetge ple de toxinez! Oi que et fa zoroll la panxa, a vegadez? Et puc enzenyar una rezpirazió que...

—Uaaaaaaahrgh-ha-ha-hahaaaaac! Hoooooc-hoc hoc-hoc-hoc...! —esclatava com una bomba en aquell moment, al

seu darrere. Eren unes riallades grasses però sinceres, cristal-lines, encomanadisses.

Era Orso, l'ós. En realitat es deia Quòdlibet Ursinus Hubbo-Weininberg de Sanahuja-Brown, però preferia que l'anomenessin Orso. Potser era l'ésser més feliç de la terra, si atenem que tot, absolutament tot, el feia riure. Sobretot el que feien els humans.

Va seguir Sidhamurti Fuda Dos Santos Chablís des del dia que li va veure practicar una posició de ioga: gairebé es va desmaiar de riure. Però, quan el sentia a parlar, els seus atacs eren tan descomunals que un dia es va orinar sense voler al damunt. Al damunt del *Gran Llibre de la Saviesa*. Quan Sidhamurti etc. ho va veure, va desconjuntar de tal manera la cara que a Orso li van saltar deu llàgrimes de cop, de la riallada brutal que va deixar anar, va caure d'esquena per unes escales, i alguns asseguren que va pronunciar un renec i tot.

D'ençà d'aquell dia, el *Gran Llibre de la Saviesa* s'havia encartronat i les pàgines ja no podien separar-se.

Quan van arribar a la taverna, Don Pasquale va quedar immediatament fascinat per Sidhamurti Fuda Dos Santos Chablís.

—Aquest home és un savi! —va exclamar.

—Oh, gràziez! Li recomano la meditació i la dieta vegetariana, zobretot el bròquil i la zeba tendra. Ze zentirà en pau amb l'univerz! L'Univerzo! I de pazzada li dezapareixerien elz gazoz...

—Oh! —obria molt els ulls Don Pasquale.

—Uaaaaaaaalaaaaaaargh-ha-ha-hac-haaac-haaaacc!

Orso s'havia agenollat a terra i reia com un boig. Tenia al davant dos ximples tan descomunals que la vida li semblava un espectacle meravellós.

Quan, a la vegada, els dos homenets van mirar-se'l amb cara d'indignació, Orso no va poder més:

—Hoooooooooooooooorgh-ho-ho-hoochoooccc...! Hiiiiiiiiiiiiiirk-hic-hic-hiicc-hiioooiiiccc Haaaaaaaaaarg-ha-ha-hac-haacc-haaacc-ma-ca-gum-sa-ta-nàààssssss! Hoooooo! —S'arrossegava per terra. Se li havia escapat un renec i una ventositat.

Sidhamurti i Rossini van fugir, i Orso va començar a donar-se cops de cap contra la paret. Li semblava impossible a ell i tot que el món fes riure tant.

—Porteu-li zopa de zeba i zerveza doblement fermentada! —explicava Sidhamurti, avergonyit—. Éz l'únic que el calmarà durant una eztona. I voztè, amic meu... —Rossini l'escoltava encantat—. El *Gran Llibre de la Zavieza* diu: «Quan el nezi riu, el zavi li dóna l'ezquena!».

Es va girar de cop.

—Oh! —va fer Don Pasquale.

«Crac!», va fer el genoll del savi, que acabava de petar amb una cadira.

—Oztrez, ara m'hai fet malet...

Orso ho havia vist tot.

—Uaaaaaaaaaaaarrrggghhh-ha-ha-haacc-haaaccc… —etcètera.

Don Pasquale se sentia ofès.

—Doncs judici! —se li va acudir de cop—. Agafeu l'ós! Ha vingut a insultar-nos a tots!

Orso va obrir molt els seus ullets animals, com si no entengués res. Llavors ho va entendre tot de cop:

—Haaaaaaiiiiiiiiiccc-hic-hic-hic-hiccc! Hoooccc-hoc-hoc…!

Se'l van haver d'endur arrossegant-lo per terra, cosa que encara li provocava pessigolles…

Els judicis de la taverna Paradissus! Tothom estava emocionat, tothom corria a preparar taules i cadires. Si hi havia sort, el judici tornaria a acabar-se amb una batalla de bufetades.

Però el jurat no hi era. El President, Ming Wei, Marcel… s'havien acomiadat de la Blavatzsky i de Cherubino i havien anat a navegar: «Fins que la taverna Paradissus torni a ser ella…!», havia dit Marcel. Madame Blavatzsky es negava a participar-hi: «Ész una farszsa, mentrre hi hagi Roszzini…», repetia.

Es va recórrer al Saló dels Recordats, al Saló dels Absents, al Saló de la Saviesa sense Memòria i al Saló de la Memòria sense Voluntat. El vell Nèstor va ser designat com a nou president del Tribunal. La seva pipa blava parlava sempre abans que ell, cosa que li permetia de pensar-se més estona les respostes.

—Pif-pif… —va fer la seva pipa.

—Accepto el cas! —va afegir ell després. Havia vist la cara de Don Pasquale, i havia contemplat extasiat la riallada d'Orso—. És curiós —va afegir—, no he vist aquest ós en tota la meva vida, i, en canvi, tinc la sensació que el conec de sempre.

Aquesta vegada Orso es va limitar a torçar el cap i somriure.

Dels salons, en van sortir elegits tres jutges més.

Chang Mei, un poeta que en tota la seva vida només havia escrit un sol poema. Un poema perfecte, bellíssim, només tenia catorze versos. I cinc d'aquests catorze no havien estat entesos mai per ningú. «Mai ningú no superarà Chang Mei pel que fa a l'art de la poesia», va assegurar un dia Su Dong Po. En aquell mateix moment, Chang Mei va decidir que encara no sabia res i que no tornaria a agafar el pinzell ni la tinta fins que no tingués alguna cosa imprescindible per dir. Els segles passaven, al Saló dels Oblidats, però la «cosa imprescindible per dir» no arribava.

El segon jutge era Sven Svenson, anomenat *el Retardat*. Era un home suau i reflexiu. Havia llegit tants llibres i n'havia escrit tants, que la seva veu sempre apareixia uns deu segons més tard que ell parlés. Sven Svenson agafava aire, movia el rostre, gesticulava amb les mans, somreia i callava. Passats uns segons, la seva veu ressonava en l'habitació:

—Què voleu fer-hi! Potser m'haurien d'anomenar *l'Avançat*, perquè potser sóc jo, qui arriba abans que la meva veu.

Casualment, el tercer jutge era Nicanora Ballandine, a qui anomenaven *l'Avançada*. Durant dos anys va viure perduda

a l'illa Aguirre, a l'Antàrtida: una illa de gel envoltada d'un oceà de gel. Fugia del fred i de la mort blanca demanant auxili a l'horitzó nu. La seva veu s'havia acostumat a avançar-se a ella com una exploradora desesperada. I ja no en va perdre el costum: la veu de Nicanora Ballandine arribava abans que la seva mestressa.

—Oh, ja veuran com un dia això em passa. Llavors riurem tots, què carai! —ressonava una veu dintre la sala. Al cap d'una estona, Nicanora Ballandine, que havia estat distreta cosint-se un botó, alçava sobtadament les celles, se'ls mirava tots i començava a moure la cara i a gesticular silenciosament.

—Tinc curiositat per assistir a una conversa entre aquests dos... —va murmurar el vell Nèstor quan li van presentar els jutges.

El judici no va ser fàcil. Va començar amb dues pipades del vell Nèstor:

—Pif... pif...!

Un silenci.

—Ehem! Queda inaugurat el dos mil cinc-cents trentadosè judici a la taverna Paradissus!

—Protesto!

—Ostres, tan aviat?

Don Pasquale s'havia atorgat a si mateix el paper de fiscal. Anava vestit tan ridículament, amb un birret de magistrat i una toga que li anava petita, que Orso va començar a riure. L'advocat de l'ós, el «Savi Sidhamurti Fuda Dos Santos

Chablís», com s'autoanomenava, li tapava el morro amb les dues mans.

—Uaaaaaaaaaaaaargh-ha-ha-habbbbbuuuuffffff!

—Protesto! —repetia don Pasquale—. És el primer, el primer judici que es duu a terme a la taverna Don Pasquale!

—Pif... pif... —va respondre el jutge Nèstor. Sven Svenson el Retardat va moure ostensiblement la boca. No es va sentir res.

—Bé —va continuar Nèstor—. Avui jutjarem, a petició del senyor fiscal Don Pasquale Rossini, l'ós Orso.

«Collonades!», va ressonar per tota la sala. Era la veu de Svenson el Retardat, que arribava de cop. «Ben dit!», va dir simultàniament la veu de Nicanora Ballandine. La dona estava repassant uns papers, aliena a la seva veu.

El vell Nèstor va continuar.

—Bé, m'he llegit atentament la denúncia. Senyor Don Pasquale... ens la pot exposar? Amb claredat, sisplau!

Nicanora Ballandine es va alçar de cop, va picar de mans i va moure la boca.

Orso va deixar anar un badall sorollós. Es va gratar la panxa i va somriure mentre mirava fixament Don Pasquale Rossini.

—Senyores i senyors jutges! Això és un ós! —va fer dramàticament l'homenet—. Un ós que s'ha rigut de mi! I jo sóc un ésser humà! —va posar tant d'èmfasi en la paraula *humà*, que li va sortir una mena de soroll semblant a *jujumar*.

Jordi Lafebre

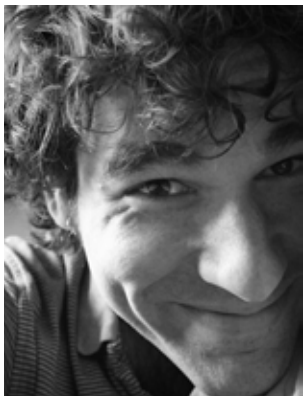

Va néixer a Barcelona, el 1979. Historietista, il·lustra-dor i dissenyador gràfic, es va formar en Belles Arts a la Universitat de Barcelona i a l'escola Joso. El 2001 va començar a publicar il·lustracions i a dibuixar còmics. Poc després va publicar la sèrie *El mundo de Judy*, amb guió de Toni Font. Després de conèixer Zidrou, guionista belga que viu a l'estat espanyol, va començar a treballar per al mercat francobelga, primer a la prestigiosa revista *Spirou* i després en diverses obres col·lectives amb Zidrou fent de guionista. El seu primer treball llarg conjunt va ser *Lydie* (Dargaud, 2010), seguit del fantàstic *La Mondaine* (Dargaud, 2014), també amb guió de Zidrou. Actualment també fa de professor d'il·lustració i disseny gràfic a l'escola Joso.

Josep Lluís Badal

Nascut a Ripollet del Vallès, el 1966, viu de fa temps a Terrassa. Llicenciat en Filologia Catalana. S'ha dedicat a feines molt diverses, i actualment és professor de Llengua i Literatura. Ha publicat textos de crítica i creació en revistes especialitzades (*Els Marges*, *Reduccions*…), i és autor de l'edició crítica de *La novel·la històrica en la literatura catalana*, de M. Serrahima i A. Boada (Publicacions de l'Abadia de Montserrat). Va realitzar una curta aventura com a editor, i ha publicat dos volums de narracions (*La casa sense ombra* i *Mestres*, totes dues a Proa), una novel·la (*El duel*, Proa) i poesia: *O pedra*, *Cal·ligrafies* (obra gràfica i escrita) i *(blanc)*, col·lecció «Jardins de Samarcanda», Edicions 62. Pel que fa a la literatura infantil, han aparegut, fins ara, *El pirata Gorgo* i *L'orquestra Ursina*, la col·lecció «Jan Plata» i *Els llibres d'A*, tots publicats a la Galera.

ELS TÍTOLS DE LA SÈRIE:

JOSEP L. BADAL
JAN PLATA
LA MORT I LA VIOLETA

JOSEP L. BADAL
JAN PLATA
ELS SENYORS DEL MAR

JOSEP L. BADAL
JAN PLATA
UNICORN

Submergeix-te en l'extraordinària novel·la de Josep Lluís Badal:

AQUÍ S'ACABA UNA GRAN SÈRIE.
UNA GRAN AVENTURA. ELS EDITORS, DESPRÉS DE MOLT DE TEMPS DE SINGLADURA, DE MOLTES HORES DE FEINA AGRADABILÍSSIMA, NOMÉS PODEM TREURE'NS EL BARRET I, AMB LA MÀ I EL BRAÇ QUE LI PERTOCA, DIBUIXAR UNA GRAN JOTA I UNA GRAN PE A L'AIRE, AMB UN GEST TAN DESIMBOLT COM PASSAT DE MODA. I, VINCLANT EL COS ENDAVANT, MOSTRAR ETERNA DEVOCIÓ I GRATITUD A QUI HA SABUT TEIXIR UN TAPÍS TAN CREATIU, TAN RIC, TAN... PLATA. I TAMBÉ A QUI HA SABUT DIALOGAR AMB ELL A TRAVÉS DE LES IL·LUSTRACIONS.
GRÀCIES, MESTRE BADAL I MESTRE LAFEBRE.

I ALS LECTORS I LECTORES QUE HAN TINGUT LA SORT DE GAUDIR D'AQUESTA SÈRIE, NOMÉS PODEM DIR-LOS QUE L'AUTOR ENS HA AGERMANAT PER SEMPRE AMB LES SEVES PARAULES.
GRÀCIES.